

עאירי'ם לזשע"ה

לעילוי נשמת ראש משפחתנו היקר הרב מאיר שמואל ב"ר אהרן הכהן כץ זצ"ל הכ"מ

גיליון מס' 40 ♦ נח

נקודות אור

רבי יודן נשיא, שלח לרבי חייה ולר' אסי ולר' אמי, למיעבור בקירייתא דא"י, למתקנה לון ספרין ומתניין (ר"י הנשיא שלח לעבור באר"י ולהתקין חכמים ומלמדי תינוקות). עלין לחד אתר ולא אשכחון (הגיעו למקום אחד ולא מצאו) לא ספר ולא מתניין. אמרין לון, אייתון לן נטורי קרתא (אמרו לאנשי העיר הביאו לון את שומרי העיר). אייתון לון נטורי קרתא (הביאו להם את שומרי העיר, אמרון לון, אילין אינון נטורי קרתא? לית אילין אלא חרובי קרתא (אלו שומרי העיר? אלו מחריבי העיר). אמרין לין ומאן אינון נטורי קרתא? אמר לון, ספרייא ומתניינא (ומי הם שומרי העיר? החכמים ומלמדי תינוקות) הדא הוא דכתיב "אם ד' לא יבנה בית שווא, עמלו בניו בו אם ד' לא ישמור עיר שווא שקד שומר".

וצריך להבין, בשלמא מה שכינו את החכמים נטורי קרתא מובן! אבל למה השומרים הם חרובי קרתא? והתשובה ידועה, אם השמירה מייצרת אשליה, שהעיר שמורה ומבוצרת וזה מספיק אז זה חורבנה של העיר, כי השמירה האמיתית והעליונה היא רק בזכות עמל התורה וגידול הילדים לעמל התורה, ורק כאשר יש את השמירה העליונה אז השמירה הפיזית יכולה להועיל.

ולכן כל לומד תורה באשר הוא, שמתחזק ולו מעט בלימוד התורה, בעמל התורה ובשקיעות בלימוד ולמרות הפיתוי הגדול להשתחרר ולנייעס הוא בוחר להמתין עוד קצת עם הדחפים ולעמול בתורה, ריי הוא שומר על עם ישראל

בחור, אברך או לומד תורה באשר הוא, אינו 'תומך לחימה', הוא לוחם בעצמו!!! כל אם שמכינה ארוחת צהרים טעימה או עוגה לבנה שיושב ללמוד היא 'תומכת לחימה' לא פחות מאלו ששולחים מטעמים לחיילים המוצבים בחזית.

ולא, אינון מפחיתים כלל מהזכויות של החיילים שמחריפים נפשם בין מטטאות האויב למגן עם ישראל ובוודאי ששכרם גדול מן השמים, אבל בשביל שהשמירה של החיילים היקרים תועיל, אינון מוכרחים לשמירה העליונה!

חכמתכם ובינתכם

בזמנו החליט ראש הממשלה דאז, לתקוף ולהשמיד את הכור הגרעיני עיראק מפאת הסכנה המוחשית שנשקפה ליושבי ארץ ישראל, ואכן בסיעתא דשמיא הצליחו במשימתם והוציאו את הכור מכלל פעולה.

סיפך על כך מרן הגר"י אידלשטיין זצ"ל, כי ראש הממשלה התקשר אז אישית אל מרן הגר"י שך זצ"ל ואל מרן הבבא סאלי זצ"ל וביקשם להתפלל להצלחת הפעולה. שאל אותו הבבא סאלי: לאיזו שעה מתוכננת הפעולה? השיב ראש הממשלה: בשעה 2:00 בצהריים המטוסים ייצאו לדרום. אמר הבבא סאלי לרוה"מ כי הוא מציע לדחות את ההתקפה לשעה 4:00 אחר הצהריים וכך הווה.

לתמיהה מקורביו מדוע הציע לדחות לשעה זו, השיב: משום שבשעה זו מתחילים שוב סדרי הלימוד בישיבות והכל מתכנסים ממנוחת הצהריים לבית המדרש ללמוד תורה. והרי רק בזכות התורה אנו מוגנים וניצולים.

הגות שאבעס'

ד' ילחם לכם ואתם תחרישון

בזמן קריאת ים סוף נבקעו כל מימות שבעולם ולא רק ים סוף.

ושאלו כבר המפרשים, מה הצורך בבקיעת כל המים שבעולם? הרי כל העניין הוא שעם ישראל יוכל להינצל מהמצרים ולעבור בים סוף וא"כ מספיק לבקוע רק את ים סוף?

ואחד הביאורים על כך הוא, שהקב"ה נתן לעם ישראל את הכח לבחור האם להאמין או לא ואם היה ד' עושה ניסים גלויים היה ניטל כח הבחירה, שהרי רואים בעיניים שקורה כאן משהו לא טבעי ולא רגיל, לכן בקע ד' את כל המימות שבעולם, כך שהרוצה לטעות ולתלות זאת בדבר טבעי יוכל לטעות.

לפני שבוע וחצי כשאירע האסון, היה לנו הרבה יותר קל ופשוט להאמין, הנה אנחנו רואים בעינינו איך כל המודיעין הישראלי המהולל והצבא החזק בעולם נכשלו בענק ואלפי ערבים נכנסו למדינה באין מפריע, טבחו באנשים, לקחו שבויים חזרה לעזה באין מפריע, דבר שלא היה עולה בדמיון הכי פרוע!

אבל עבר זמן, התאוששנו, וצה"ל מראה להם מה זה... שר הביטחון אפילו אמר שנמחק ונחסל אותם...

נכון שבינתיים חיסלו בעיקר נדל"ן, נכון שהכניסו להם סיוע כזה אחר, נכון שבצפון מתעללים בנו והתגובה מאד רפה, אבל כנראה שדברים שרואים משם... יש שיקולים ביטחוניים ובסוף אנחנו ננצח...

ואיפה הקב"ה בתמונה?

אה, ברור הוא זה שנותן את הכח והחכמה, הכל רק ממנו והוא יתן לצה"ל לנצח

בטחון בשיתוף ---

כך שמעתי מישהו שהגדיר זאת, אנחנו מקווים ומייחלים שצה"ל והקב"ה ינצחו במלחמה...

הבנתי אותך, אתה רוצה לומר שהכל הכל מהקב"ה.

אבל, איך אפשר להתעלם מזה שתכלס יש לנו צבא חזק ויכולות מודיעין מרשימות? הרי אם היה לנו צבא כמו של גינאה הצפונית לא היה לנו סיכוי לעשות בשנה לעזה מה שעשינו להם בשבוע?

התשובה בשכל לכך היא, שרק לפני שבוע ראינו במוחש שלמרות כל אמצעי השמירה המיוחדים ולמרות היכולות הצבאיות המרשימות, ישובים שלמים נכבשו בימי מרצחים ולכן ברור שאם ד' לא ישמור עיר שווא שקד שומר.

הבעיה, שיש פער גדול בין מה שאנחנו יודעים לבין חיי היום-יום.

בזמן מלחמת תש"ח, שמע הרב דסלר זצ"ל בחורים משוחחים בענייני השעה, ודיברו שמנהיגי המדינות יעשו כך והצבא יפעל כך וכך, שאל אותם הרב דסלר - והיכן נמצא הרבש"ע בתוך כל הסיפור הזה? ענו לו הבחורים: ודאי שהקב"ה מנהל הכל אבל אנחנו מדברים בלי זה, והתכוונו לומר שאמנם בסדר מוסר אנחנו לומדים על הרבש"ע אבל זה לא נוגע לנייעס של ארוחת בוקר, אמר על זה הרב דסלר ככה אנחנו נראים!! כזה נתק בין השכל לבין המוח, שנראה שיש לנו פיצול אישיות שהאדם מאמין שהכל משמים אבל ההנהגה בחיי היום יום היא בלי זה.

משל למה הדבר דומה, ליהודי ירושלמי שהייתה לו שמחה משפחתית בבני ברק, אמר אותו יהודי לאשתו: לא כדאי לסמוך על החסדים של אגד, עדיף שנוסיף קצת כסף ונזמין הסעה הלוך חזור עם זמן המתנה והכל יהיה מסודר, אמרה לו אשתו: ודאי אתה צודק שיותר נוח טנדר אבל אני מפחדת שהטנדר יסע לעזה לתוך הערבים, אמר לה בעלה: אשתי היקרה טנדר לא נוסע לבד יש נהג שמחליט לאיפה הטנדר נוסע, ענתה האישה: ודאי שהנהג הוא מחליט 'אבל אני מדברת בלי זה' מה הטנדר יכול להחליט לבד...

נכון, העולם נקרא עולם מלשון העלם, כביכול הקב"ה מתחבא ותפקידנו לגלות אותו, למרות כל השיח של כוחי ועוצם ידי מסביב וכל הבלבול לתלות את כל מה שקורה בדברים טבעיים וכל השיכנוע של היצר להיות מעודכנים בכל שביב מידע וכך לברוח מהקושי של החוסר אונים והחששות.

ולכן כמובן ככל שיותר מתנתקים מהנייעס הבלתי פוסק שמחזק את האשליה שאנחנו שולטים במצב, ככה יותר אפשרי להתקרב לאמת המוחלטת שאין עוד מלבדו ואם ד' לא ישמור שווא שקד שומר ורק אם ד' ישמור עיר, אז השומר על כל יכולותיו המבצעיות יכול להועיל.

כשעם ישראל יצא ממצרים מה היה הסימן שהיה בידם שקריעת הים היא גמר הגאולה? אמר הגאון רבי בצלאל ז'לוטי זצ"ל, רבה של ירושלים 'ויאמינו בד' ובמשה עבדו אז ישיר משה". כאשר הגיעו ישראל למצב של אמונה בד' ובמשה עבדו ידעו שזהו גמר גאולתן, ורק אז הגיע הזמן לומר שירה.

וכימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, גם בגאולה העתידה בב"א נוכל למהר ולהחיש את הגאולה ע"י אמונה מוחלטת ותלות גמורה בו יתברך כגמול עלי אימו

עזרם ומגנם הוא

אמרנו השבוע בהלל "ישראל בטח בד' עזרם ומגנם הוא"

לכאורה היה צריך לומר 'מגינם ועזרם הוא', שהרי הגנה קודמת לעזרה. ראשית האדם מוגן, ורק לאחר מכן נעזר?

אלא שברמה הנמוכה של הביטחון, האדם פועל והקב"ה עוזר לו. אך ברמה הגבוהה האדם לא פועל מאומה, והקב"ה מגן עליו. והסיבה לכך פשוטה. כל זמן שהאדם לא התעלה בביטחון, צריך עדין לנסות אותו לראות האם יחס את ההצלחה לפעולה או לעזר ה' והבורא עדין 'קל מסתתר'. אך לאחר שהתעלה למדרגת ביטחון גדולה, שוב אין צורך שהבורא יסתתר, והבורא שמגן על האדם הבוטח אינו זקוק לעזרה...

ע"פ הספר הנפלא טעם בתפילה

שונה הלכות

אישה שעובדת בהוראה ובחודש אלול היא לא עבדה עקב שבר ברגל ומכיוון שהיא אמורה לצאת אי"ה בחודש הבא לצאת לחופשת לידה, חשבה מלכתחילה לא לחזור לעבודה בחודש מרחשון ובחודש זה להיות בחל"ת.

עקב כך סוכם עם ממלאת מקום שתמלא את מקומה החל מחודש אלול ועד שתחזור מחופשת הלידה בערך בחודש שבט. עקב המלחמה עברו הלימודים למרחב הקולי ויש ביכולתה לחזור לעבודה במרחב הקולי בחודש זה עד הלידה אי"ה.

השאלה היא האם מותר לבטל את מה שסוכם עם ממלאת המקום, ולחזור לעבודה בחודש זה. או שעליה להשאיר את העבודה לממלאת המקום ולהמשיך בחל"ת עד הלידה?

אשמח לקבל הערות והארות וכן בקשות לקבלת העלון באימייל

gmail.com@8404494
0548404494
זאב כץ

"מה זאת אומרת אין משלוח?! נשמע קולו המתוסכל של תומר מבעד לאפרכסת, "זה לא ייתכן! אני חייב את המשלוח בדחיפות!" אבל המזכירה רק אמרה לו שוב בעדינות ובפעם המי יודע כמה שהיא אמנם מאד מצטערת, אבל השליח לא יהיה פנוי בשעתיים הקרובות". ואם בכל זאת יתפנה השליח? "הוא יגיע אליכם מיידית!" הספיקה לנצל את השתיקה הקצרה שלו. תומר ניתק את השיחה בזעם, לא לפני שהספיק להבטיח לה שוב שזו הפעם האחרונה שהוא עובד איתם. בתור סמנכ"ל השייווק והתפעול של מפעל מצלוח הייתה לתומר מדי יום שבשגרה, עבודה מסיבית ולחוצה. הוא היה אחראי על כל משאבי החברה, ובנוסף, ניהל את מערך המכירות שלה. אבל אין ספק שאותו יום היה הלחץ ביותר - היה עליו להתארגן לקראת בואה של משלחת חשובה מחו"ל שקבעה פגישה עם חברי הדיקטוריון של החברה לשעה עשר בבוקר. הוא היה צריך לדאוג לכל פרטי הפגישה החשובה שכללה ארוחת בוקר חגיגית, סידור אולם הפגישות, סיור במפעל ועוד פרטים קטנים חשובים.

בשעה תשע הכל כבר היה נראה מאורגן - עד לשיחת הטלפון המתסכלת מחברת הקייטרינג שהרתיחה את זעמו. כבר אתמול הוא דאג להזמין את ארוחת הבוקר מחברת הקייטרינג שעמה היה רגיל לעבוד, אלו הבטיחו להביא את האוכל עם שליח מטעמם, אלא ששעה לפני הגעת המשלחת לפגישה נזכרו אלו להודיע לו שהמשלוח המתוכנן בוטל, בגלל פקק גדול שבו נתקע השליח. עובד פנוי לא היה באותה שעת בוקר מוקדמת, מה שאומר שבנוסף על כל הלחץ והעומס הקיים, הוא כנראה יצטרך לרדת לרחובות התל-אביביים הפקוקים והעמוסים, לחפש מקום חניה בסיכוי קלוש, ולהעמיס על רכבו את ארוחת הגורמה המיועדת לאורחים החשובים. הרבה ברירות לא היו לו והזמן פעל לרעתו. הוא סידר עוד כמה עניינים, ונכנס למגרש החנייה של המפעל על מנת לצאת עם רכבו ולהביא את המשלוח.

בעוד הוא יוצא עם הרכב משער החניון, טרנזיט מסחרית לבנה צפרה לו שתי צפירות קטנות, נהג הטרנזיט פתח את החלון וביקש ממנו: "תעשה לי טובה, יש לי כאן איזו סחורה לפרוק עבור המפעל. תוכל לפתוח לי לרגע את החניון?" אילו היה מדובר ביום שגרתי - כנראה שתומר היה נענה לבקשתו באדיבות, אך מכיוון שהוא היה לחוץ ועצבני הורה לנהג הנכבד בתנועות אצבע בלבד, שאין על מה לדבר ושיחפש לו דרך אחרת לפרוק את סחורתו

לאחר זמן ממושך מורט עצבים בפקקים, חוץ מהזמן שלקח לו למצוא חנייה, הגיע תומר סוף סוף אל החנות: "בקשר להזמנה למפעל", אמר בחוסר סבלנות, "באתי לקחת את ההזמנה בעצמי". העובד ניגש לראות היכן נמצאת ההזמנה, אך שב בידיים ריקות: "מצטער אדוני, אני לא רואה שההזמנה שלך נמצאת כאן". אמר באדישות. תומר הרגיש שעוד רגע הוא פשוט מתפקע: "עשיתי אתמול הזמנה", התחיל לומר בקול רגוע ושקט יחסית שלאט לאט הלך וגבה: "ואמרו לי שאין משלוח, אז בזבזתי את הזמן שלי והגעתי בעצמי, ואתם אומרים לי שההזמנה שלי לא נמצאת!?" סיים בצעקה.

לשמע הצעקות הרמות הגיע למקום מנהל המשמרת. לאחר בירור קצר אמר לו בנינוחות: "אין לך מה לכעוס, אדוני, ההזמנה שלך אכן לא כאן, וזאת משום שהיא כבר נשלחה אליכם למפעל כבר בשעה תשע... מנהל המשמרת הציץ בשעון והוסיף: "אני מאמין שהיא כבר הגיעה אליכם." תומר כבר התחיל להרגיש סחרחורת: "אבל אמרו לי שאין שליח, שהוא תקוע בפקק או משהו כזה." המנהל הנהן בראשו: "נכון, אבל כשראינו עד כמה חשובה לך ההזמנה הזאת, החלטנו בכל זאת לשלוח לך שליח אחר..." תומר נשם עמוק, מנסה להירגע. "טוב, תן לי את הטלפון של השליח, אני כבר אקבע איתו". הוא יצא מהחנות והחל לנסוע חזרה לכיוון המפעל בתקווה להספיק ולהגיע לפני השליח, הטלפון מצלצל והשליח עונה. "כן, שלום לך, מדבר תומר מהמפעל. עוד כמה זמן תגיע בערך?" "הייתי כבר במפעל שלכם", משיב השליח. "נו, ומה? כבר פרקת את הסחורה?" שאל תומר באי-חשק" אה, תשמע סיפור", השיב השליח, "הגעתי למקום כדי לפרוק את הסחורה, אבל כשרציתי להיכנס לשער החניון, איזה עובד חסר סבלנות לא הסכים לפתוח לי את שער החניון, אז לא היה לי ברירה והתקדמתי עם הסחורה חזרה למפעל שלנו..." תומר התקשה לבלוע את רוקו ולהבין עד כמה טיפש היה כשנהג בקשיחות כלפי השליח המסכן שבסך הכל רצה להיטיב ולעזור לו. אם רק היה מבין במה מדובר ופותח את השער, היה חוסך לעצמו הרבה זמן וכאבי ראש...

הרבה פעמים, כאשר אנו נמצאים בתוך ניסיון קשה, או אפילו קל, מתגנבת למוחנו המחשבה: "אין לי כוח לעבור את זה", "אין לי כוח לסבול ולהתמודד", ועוד ועוד מחשבות מסוג זה. מחשבות אלו מייצגות את ההתנגדות הפנימית הרגשית שלנו לעבור את הניסיון שהזדמן אלינו. אבל התנגדות זו יוצרת כאב והמון רגשות שליליים. חלק גדול מאיתנו, לא רוצה באמת לחוות את הניסיון הזה, לא רוצה להיות בתוכו, רבותינו מלמדים אותנו את הכלל שתמיד כדאי לזכור ולהפנים כל פעם מחדש: עם כל ניסיון שנשלח לך מהשמיים - יחד איתו נשלחים לך הכוחות המיוחדים והמדויקים לעמוד בו. אם כך, בזמן הניסיון עצמו, העבודה שלנו היא לקבל את הכוחות החדשים שנשלחים אלינו מן השמיים. להאמין בקיומם, לגלות אותם! ואז להשתמש בהם!

תחילת הגאולה הפרטית של כל אחד היא ברגע שיהיה מוכן להרפות מהתנגדות לניסיון ומהרצון להדוף אותו מחייו ולהיות מוכן לקבל כוחות חדשים שכבר נמצאים בו ומושפעים עליו מהשמיים על מנת להתמודד. אם רק יאמין בקיומם, ויתחיל לגלות ולזהות את הכוחות האלו בתוכו, יקל עליו להתמודד ולעמוד בגבורה בניסיון

ברגע קטן עזבתך וברחמים גדולים אקבצך

מבאר המלבי"ם: "ברגע קטן עזבתך", דע כי העזיבה הזאת תחשב כאילו לא נמשכה רק רגע קטן לעומת גודל התשועה אח"כ כי "ברחמים גדולים אקבצך",

ומוסיף המלבי"ם: כי נגד העזובה צריך רחמים ובזה אין מועיל רחמים כי קוצף עליה ע"י עוונה וצריך שתחלה יסיר קצפו מעליה על ידי חסד ומחילת העון

ד' הוא חנון המרבה לסלוח, אבל בוודאי אנו מצידנו צריכים להראות שאנחנו מעוניינים לשוב אליו באמת וזה רק ע"י תשובה. משל למה הדבר דומה לילד שאביו תפס אותו כשכל פניו ויזיו מרוחים משוקולד שלקח בלי רשות, והוא גוער בו על כך שלקח ללא רשות, יושב הילד וחושב שהוא באמת היה לא בסדר ולכן הוא מקבל על עצמו לקבל שבת 10 דק' לפני הזמן וגם לתת צדקה לעניים, ברור שהדבר מוגזר מאד, כי קודם תקבל על עצמך להפסיק לקחת ללא רשות ואח"כ תקבל על עצמך חיזוקים אותו הדבר שעושים נגד רצונו יתברך, הדבר הראשון הוא לעשות תשובה, פשוט להפסיק לעשות נגד רצונו ואח"כ לקבל ע"ע חיזוקים ודברים שישמחו אותו ית', שזה מראה את הרצינות שלנו לשוב אליו באמת.